

Óra Magazin

Bemutató:
Frederique Constant
Omega

Több mint hír

Baselworld
2005

Szerkezetek

Új automaták

Óragyűjtemények

Kiscelli Múzeum II.

Év órája 2005

Fiatalos lendület

Scalfaro

Független Órák

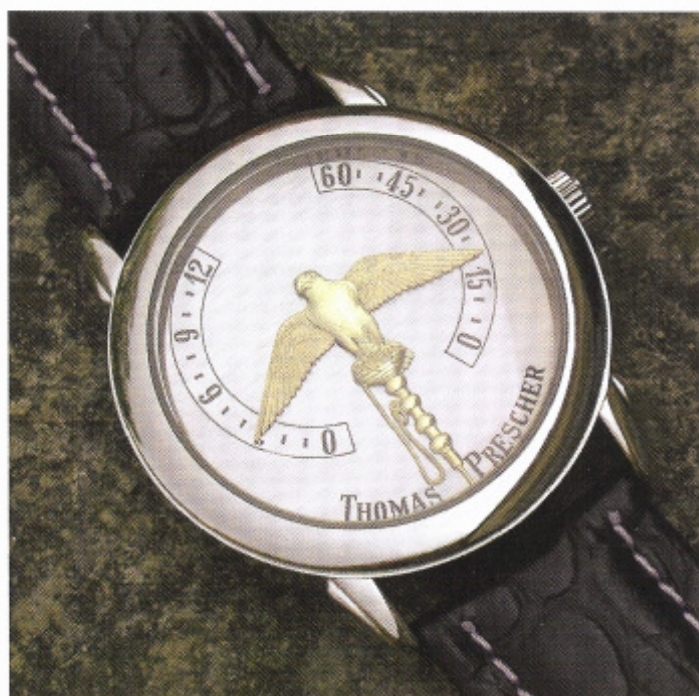
Szakmabeliek, órák, kereskedők, de gyűjtők is gyorsan megismerték a húsz éve alapított társaság nevét. Az 1985-ben létrehozott AHCI mára a világ legjobb órásmesterei egy kiemelkedő csoportjának zártkörű klubjaként működik. A tagok az óratervezés és készítés tudományának folyamatos fejlesztésén dolgoznak. Földrajzilag szétszóródva, önállóan, a nagy cégek árnyékától lehetőleg távol tartva magukat végzik tevékenységüket. A nagy pénzek és a cégóriások hatása kicsit már belepiszkított ugyan a kezdet idilli képébe, de az AHCI még mindig a legjobb órák csoportosulásának szinonimája.

Amikor valaki a munkáját végző órára gondol, egy, a szemén lupéval, elmélyülten dolgozó mestert lát maga előtt. Az órák többségét azonban nem egészen így készítik napjainkban. A piac igényeit kiszolgáló órapar csaknem teljesen eltüntette a kreativitást, kézművestudást feltételező órászakmát. Ezt megmentendő 1985-ben Svend Andersen, Vincent Calabrese és az azóta már elhunyt Joseph K. Snettivy megalapították az AHCI-társaságot. A szakmának a modern ipar okozta elsvárosodásával szemben meg kívánták őrizni a hagyományos, kézi munka eredményeit, fel kívánták mutatni, hogy a mechanikus órák készit-

se során felhalmozódott tudás az iparág jövőjének is kulcsa. Az 1986-os bázeli órakiállításon mutatták be először sokakat meglepő kollekciójukat, ami persze csak néhány darabból állt, mégis feltűnést keltett. Többek közt éppen a hasonló gondolkodású és tudású mesterek láttak jövőt a társaság összefogásában, fantáziát a megmutatkozásban. 1987-ben taggá fogadták a kezdő Franck Mullert

és Bernhard Lederert a „blu” órák készítőjét. Ugyanebben az évben tiszteletbeli taggá választották a Man szigetén eldugottan élő-dolgozó George Danielst.

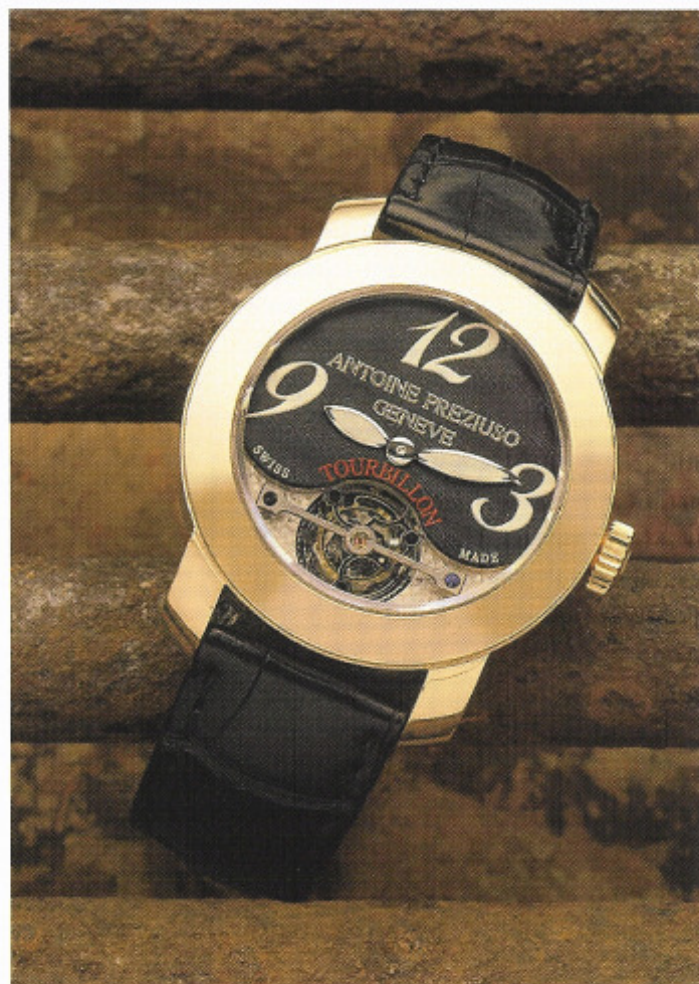
Egyre több az ismerős név ugye? A már idősödő, de még szinte ismeretlen Daniels az angol órákészítés hagyományain nevelkedve, a gyakorlatiak mellett, jelentős elméleti eredményeket is felmutathatott. Az ekkorra már megjelent, „Az órákészítés elmélete és gyakorlata” című könyvében tette közzé koaxiális gátszerkezetének rajzait. Ezzel az újszerű gátszerkezettel működő zsebórái nem csak az AHCI-tag kollegák figyelmét keltették fel. Az Omega cég is fantáziát látott benne, amely később, a szabadalom megvásárlása után, a gátszerkezet karórákba építhető változatán kezdett dolgozni. Napjainkban az Omega órák javarésze – a jobbik része – már Daniels koaxiális gátszerkezetével működik.

Nem lehet tudni, hogy mi történt a színpalak mögött Franck Mullerre, de úgy tűnik, mostanában újra független (a saját nevű óramárkától is), míg Daniels, Andersen és Calabrese megszakítás nélkül őrzi önállóságát.

1988-ban Paul Gerberrel, Francois-Paul Journeval, Jean Kazessel, 89-ben Peter Schmiddel, Leonardo Spinellivel és Christiaan van der Klaauwval bővül a társaság. Több nevet ekkor hallunk először, de Gerber és Journe komoly ismertségre tett szert az azóta eltelt évek folyamán. Matthias Naeschke az első AHCI-tag, aki nagyóra-specialista. A korabeliekkel egyenértékű műremekeket készít. Precíziós ingaórái, muzsikáló asztali órái szakértő társai elismerését is kivívják.

Szintén nagyóra-specialista az eredetileg restaurátorként végzett dán Soren Andersen, akit 1990-ben választanak be az akadémiába.

1992-ben a német Rainer Nienaberrel és – láss csodát! – egy hongkongi órással, Tai Yu Kiuval bővül a társaság. Nienaber sokoldalú, ám biztosan nem a legkiemelkedőbb tagja az AHCI-nek, ahogyan Tai Yu Kiu sem az, de egyedi, kínai tourbillonokra azért mégsem számított a világ. A különös, távol-keleti ízlésvilágot képviselő órákülönlegességei érdekes színfoltok a dominánsan európai ízlést tükröző órapiacon.

1996 óta aztán egy igazi zseni, Antoine Precioso is erősíti a csapatot. Fantasztikus látványt nyújtó, sokszor egészen egyedi óracsodái az órákésztés csúcsteljesítményei. Precioso órái mostanra már nem igen hiányozhatnak a világ gazdagabbik felének órabutikjaiból. Ez az igazi siker!

97-ben Philippe Dufour, 98-ban az osztrák Peter Wibmer, 99-ben az

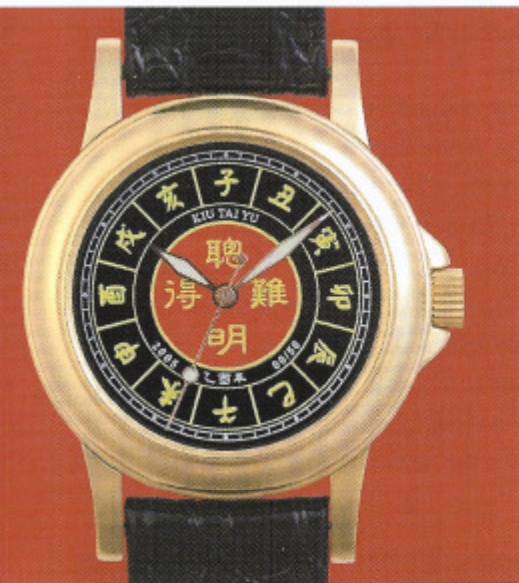
fogott ízlésség terén kiemelkedőt alkotott. Kreatív ötletessége, melyet szabadalmainak sora fémjelez, a lehetetlent súroló finomságú kivitelezéssel párosul.

2004-ben egy másik őstehetség, az angliai születésű, de tizenöt éve Svájcban tanuló-dolgozó, a számomra legkedvesebb órákat építő Peter Speake-Marin nyer felvételt. Speake-Marin első órái még az ETA 2824-es – igaz alapvető – átalakítása nyomán születtek, ám ma ott tart, hogy saját öröknap-táras és percütős szerkezeteket készít. Óráinak a klasszikus brit stílust őrző külleme ugyancsak lenyűgöző.

Ebben, a 2005-ös évben többek is akadémikusok lettek. Az első, aki a brit órákésztés hagyományait őrzi, s folytatja Robert Bray, aki – a még fontosabb egyebek mellett – ma is készíti a John Harrison és a William Congreve által konstruált órákülönlegessége kópiáit. A modern technológiával és korszerű anyagokból születő

szép hagyományokat, mint bármelyik mai glashüttei gyártó.

Thomas Prescher a svájci Twanból. Művészi érzékkel és precíz igényességgel készülő bonyolult zsebórái

ugyancsak egyedi dizájnötletekkel jelentkező Felix Baumgartner került sorra.

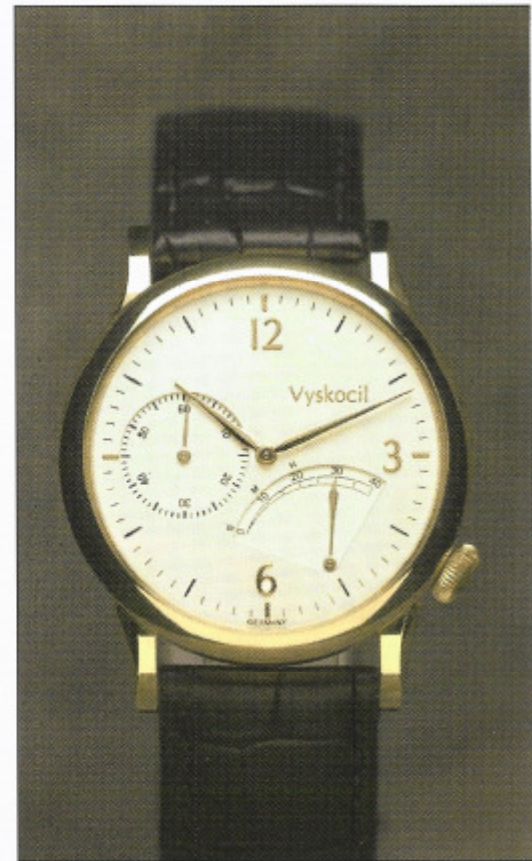
A Le Sentier-béli Vianney Halter 1981-ben végzett órásként. Elsősorban órajavitással, restaurálással foglalkozott az első bő tíz évben, mikor is 1994-ben önállósult. Első egyedi óráival már az 1998-as bázeli vásáron megjelent az AHCI kiállítóstandján, aztán a társaság hamarosan, 2000-ben be is fogadja. Ugyanettől az évtől gyarapítja a tagok számát a berni Frank Jutzi és a fiatal tehetség, Andreas Strehler is. Nem sokat látunk, annál többet várunk még tőlük.

Életkora miatt talán nem, de elkészült eredeti és értékes munkái okán talán kissé megkésve véttetik fel 2002-ben az akadémiába Beat Haldiman. Nagy- és kisóráit csodálva is megállapítható, Haldiman mind műszaki tartalomban, mind a vissza-

angol „látványórák” gyártása rendkívüli műszaki teljesítményt követel.

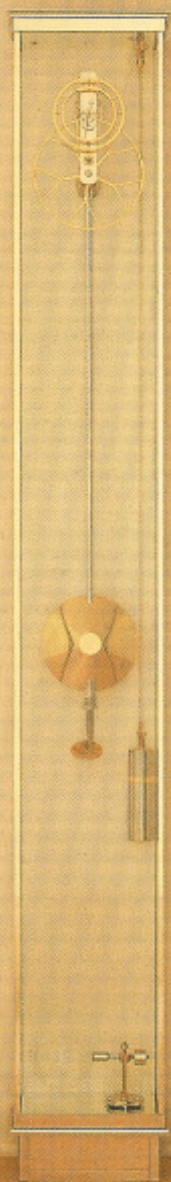
Aztán a drezdai Marco Lang, akinek kezei alól a Lang & Heyne órák kikerülnek. Tökéletesen autentikus német stílusú órák, olyanok, amilyenek egykor Glashüttében készültek. Az óraszerkezetekben hitelesebben őrzi a Lang & Heyne az értékes és

után most egy karórát készített. Ez a Falcon. Az óra számlapjának közepét uraló sólyom két szárnya, mint két retrográd mutató dolgozik, nem is akárhogyan. A szárnyak leeresztett, nyugalmi helyzetben várnak, és csak egy rejtett gomb megnyomására emelkednek fel az aktuális időt mutató helyzetbe.

Volker Vyskocil Németországból. Ő egy olyan karórát tervezett és gyárt, amely különösebb bonyolultság nélkül is belopta magát az akadémia tagjainak szívébe. Egy klasszikus, felhúzó órát, komplikációként pedig csak járástartalék-kijelzőt tervezett hozzá. A kiválasztott legfinomabb megoldások és a kivitelezés műszaki színvonala is kiemelkedő. Ami még fontos: az óra nem egyedi. Vyskocil rendelésre sorozatban is képes gyártani.

helyreállítja a légsűrűséget. Nagyszerű koncepció, remek tervezés, látványos, precíz kivitelezés jellemzi a Gramat órát.

De elég a technikai részletekből, pillantsunk egy kicsit arra, hozhat-e még újat, s miféle a jövő! Nos, sejtethető, minden bizonnyal sok érdekesen dolgoznak most is a független mesterek, köztük a jövőbeli akadémikusok. Erre utal, hogy jelenleg is nyolcan kandidálnak bebocsátást várva. Ami pedig számunkra a legérdekesebb, és büszkének is lehetünk rá, hogy nyolcuk között ott van egy magyar óráskolléga is!

O. G.

ter magas, padlón álló ingaóra. A karsú, átlátszó tokban áttört, szelettált óramű ketyeg. A megkapó látvány eltakarja a még nagyobb értéket; a szerkezetben Wurtz saját szabadalommal védett ingafelfüggesztése és gátszerkezete dolgozik. Szabad gátszerkezet: a horgony és az inga közt nincs mechanikus kapcsolat. Ez a konstrukció, a digitális gépi megmunkálás és a gondos anyagválasztás már precíziós órává avatja a Gramatot, de Wurtz-nak ez sem elég. A nyomással változó légsűrűség függvényében eltérő lengésidejű inga problémáját is megoldja a következő módon: az egész óratok légzáró. A tokon belüli állandó nyomásról egy érzékeny nyomáskapcsolóval vezérelt kis kompresszor gondoskodik. Amikor visszazárjuk a négyhavonta szükséges felhúzás miatt kinyitott tokot, a kompresszor másodperceken belül visszaállítja az eredetileg beállított légnyomást. Még fontosabb, hogy hiába zár hermetikusan a tok, a külső légnyomásváltozás bizony az üveget meghajlítva a belső nyomást is befolyásolja. Ezt is kiegyensúlyozandó, az automatika napjában 10–12 alkalommal korrigálja a belső nyomást,

Az idén beválasztottak közül a kedvencem a szintén német Philippe Wurtz, pontosabban az ő órái. Még pontosabban egyik órája, a Gramat. Wurtz a hagyományos órásiskola helyett matematikai és fizikai tanulmányokat végzett, de (vagy mert) érezte, hogy órákkal akar foglalkozni. Nem azt akarta tudni, amit minden órás, hanem mást, többet. Így, prekonceptiók nélkül álmolta meg óráit, legutóbb a Gramatot. Nagy darab, mégis egészen légies a két mé-